Konferencja 22-11-2018 w Lubaniu

Ograniczenie ucieczki azotu i fosforu z gospodarstwa rolnego – nowe obowiązki i możliwości. Podsumowanie doświadczeń z realizacji projektu „Biobalt”

Projekt BIOBALT

- edukacja ekologiczna na rzecz zrównoważonego regionu Morza Bałtyckiego na terenie województwa pomorskiego ze szczególnym uwzględnieniem obszarów chronionych i strefy przybrzeżnej.

Fundusze Europejskie Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PODR Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Zakwit fitoplanktonu w Zatoce Fińskiej, 18 lipca 2018 roku. Dane: Landsat8

http://dobrapogoda24.pl

https://fakty.interia.pl

Obszary zakwitu sinic w Bałtyku, 24 lipca 2018 roku. Dane: NASA

Zespół badawczy z Finlandii i Niemiec **poinformował**, że poziom tlenu w ostatnich latach w Morzu Bałtyckim znajduje się na najniższym poziomie od **1500** lat! Częste i

http://dobrapogoda24.pl

Fot.: Kacper Kowalski / Forum

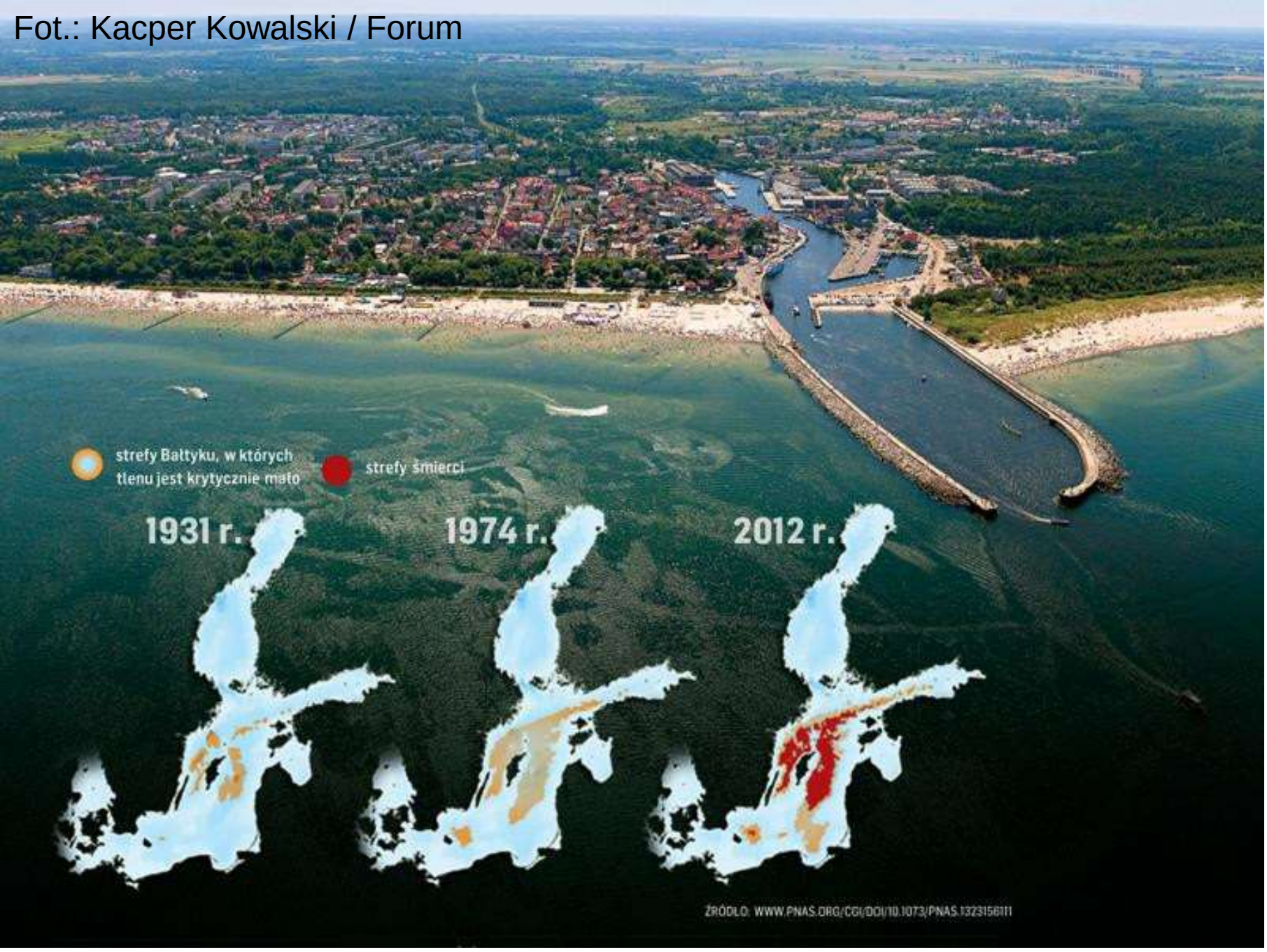

https://deadzonesjw.weebly.com/types.html

Polskie zlewisko Bałtyku

- Czwarte pod względem wielkości
- Zamieszkałe przez > 45% ogółu ludności
- Obejmuje > 50% użytków rolnych
- Zlewiska rosyjskie i fińskie o podobnej powierzchni są w ok. 60% pokryte lasami i wodami (jeziora),
- największe zlewisko szwedzkie w 25% pokrywają góry

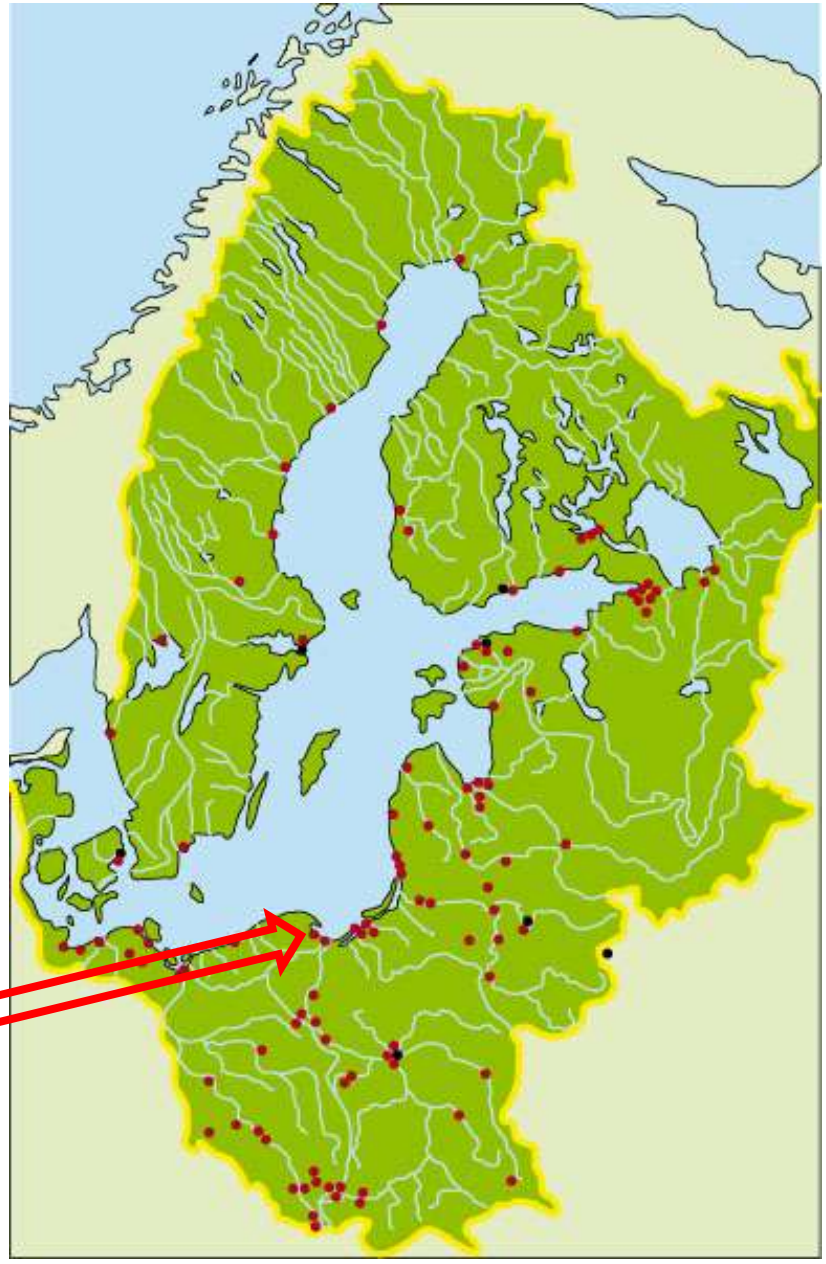

PODR
POMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W LUBANIU

POMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W LUBANIU

Cele projektu BIOBALT

Projekt ma na celu podniesienie stanu świadomości ekologicznej 3.095 osób, indywidualnych użytkowników korzystających z zasobów środowiska, wsparcie dla 31 obszarów chronionych oraz wzrost aktywności społecznej mieszkańców województwa pomorskiego w zakresie:

Priorytet I SUERMB
(Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego) –

Ochrona morza, cele szczegółowe takie jak czysta woda w morzu, bogata i zdrowa przyroda oraz lepsza współpraca pomiędzy państwami regionu.

Stan na dzień wczorajszy:

3.417 osób tj. 110% planu

Projekt partnerski z partnerami z Regionu Morza Bałtyckiego

Lider projektu:

PODR
POMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W LUBANIU

Partnerzy:

HS KONSULT AB

Hushållnings sällskapet

POMInnO

Fundusze Europejskie Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PODR POMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W LUBANIU

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Projekt BIOBALT

Dofinansowanie	**Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020**
Priorytet	**Działanie 11.4 Ochrona Różnorodności Biologicznej**
Obszar szczegółowy	**Strategia Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego (SUERMB) oraz wynikające z niej plany działań** **- Action Plan for the Baltic Sea Region Strategy,** **- Baltadapt Strategy and Action Plan for Adaptation to Climate Change in the Baltic Sea Region (Baltadapt)**
Czas trwania	**34 miesiące: 01.03.2016 r. - 31.12.2018 r.**
Budżet	**748 684,00 zł, z czego dofinansowanie - 524 078,80 zł, wkład własny - 224 605,20 zł**
Beneficjent	**Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu**
Partnerzy	**HS Konsult AB (Szwecja), POMInnO (Polska)**

Fundusze Europejskie Program Regionalny
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
PODR Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu
Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

2 konferencje

Lubań, 28.09.2016 r.

12 eventów plenerowych

Strefa Wiedzy Projektu Biobalt
podczas imprez targowych realizowanych przez PODR
w Lubaniu, Słupsku i Starym Polu

Fundusze Europejskie
Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PODR
POMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W LUBANIU

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

plakat

OCHRONA BIORÓŻNORODNOŚCI DZIĘKI NAJLEPSZYM ROLNICZYM PRAKTYKOM ŚRODOWISKOWYM W ZAKRESIE NAWOŻENIA
BIOBALT
1. Badanie gleby
2. Plany nawożenia
3. Termin i sposób nawożenia
4. Wybór nawozu
5. Podział dawek azotu
6. Nawozy amonowe
7. Bilans składników odżywczych
8. Wapnowanie
SALETRA AMONOWA
Fundusze Europejskie
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
PODR
Unia Europejska

ulotka informacyjna

Fundusze Europejskie Program Regionalny | URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO | Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

BIOBALT - edukacja ekologiczna na rzecz zrównoważonego regionu Morza Bałtyckiego na terenie województwa pomorskiego ze szczególnym uwzględnieniem obszarów chronionych i strefy przybrzeżnej" to projekt realizowany przez Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu w partnerstwie z HS Konsult AB i POMInnO sp. z o.o.

Ekosystemy rolnicze są jednymi z najbardziej zagrożonych utratą różnorodności biologicznej. Rolnictwo konwencjonalne intensywne ogranicza powierzchnie naturalnych i półnaturalnych ekosystemów przez tworzenie upraw wielkopowierzchniowych. Prowadzi to do upraszczania krajobrazu rolniczego i zanikania cennych przyrodniczo użytków, jak zadrzewienia śródpolne, oczka wodne, miedze, a tym samym stanowi zagrożenia dla wyspecjalizowanych mieszkańców tych siedlisk. Wskutek stosowania środków chemicznych w postaci nawozów i pestycydów zmienia się jakość siedlisk otaczających pola, a ponadto zanikają gatunki od wieków związane z uprawami. Podczas, gdy grunty rolne dobrej jakości są poddawane intensyfikacji, obszary o gorszych warunkach do produkcji rolnej zostają porzucone bądź zalesione.

Uczestnikami działań w projekcie mogą być rolnicy z terenu województwa pomorskiego: rolnicy prowadzący gospodarstwa rolne na obszarach chronionych tj. Obszarach Natura 2000, Parkach Krajobrazowych, Obszarach Chronionego Krajobrazu oraz w strefie przybrzeżnej Bałtyku (rozumiana jako obszar położony w dorzeczu rzek wpływających bezpośrednio do Bałtyku np. Piaśnica, Lubiatówka, Łeba, Łupawa oraz zlewni jezior przybrzeżnych np. Sarbsko, Gardno, Żarnowieckie)

Rolnicy, którzy wezmą udział w projekcie będą mieli możliwość skorzystania z bardzo atrakcyjnego pakietu specjalistycznych usług doradczych:

- **przy pomocy urządzeń do rolnictwa precyzyjnego pobrane i zbadane zostaną próby glebowe, na podstawie których sporządzone zostaną dla rolników mapy zasobności gleby (bezpłatnie),**
- **mapy te posłużą do analizy konieczności wapnowania i optymalizacji nawożenia w gospodarstwie (bezpłatnie),**
- **rolnicy otrzymają zwrot części kosztów wapnowania (około 50% - w zależności od oceny konieczności stopnia wapnowania).**

PODR | POMInnO

Fundusze Europejskie Program Regionalny | URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO | Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Jednym z najważniejszych czynników limitujących produkcję roślinną w Polsce jest duże zakwaszenie gleb. Przyczyniają się do niego zarówno warunki klimatyczno-glebowe, jak i działalność człowieka. Na większości obszaru kraju występują gleby wytworzone z kwaśnych skał macierzystych. Dodatkowo do tych procesów przyczyniają się opady oraz niskie temperatury, zwłaszcza w okresie jesienno-zimowym. Pogorszenie odczynu gleby następuje także w wyniku stosowania nawozów fizjologicznie kwaśnych oraz odprowadzania z plonem wapnia i magnezu.

Zakwaszenie gleb ma nie tylko wymiar produkcyjny, lecz i również środowiskowy. Powoduje ono, że rośliny nie są w stanie przyswoić dostarczonych im z nawozami azotu i fosforu, co skutkuje wymywaniem tych pierwiastków w głąb profilu glebowego lub spływem powierzchniowym. Pociąga to daleko idące wymierne skutki finansowe zarówno dla rolników jak i całego społeczeństwa. **Traci rolnik, gdyż ponosi koszty nawozów, których roślina nie będzie w stanie zagospodarować w celu wytworzenia plonu. Nawozy te zamiast zasilać uprawy, „zasilają" wody powierzchniowe i podziemne, przyczyniając się do ich eutrofizacji. Traci też społeczeństwo, gdyż ponosi koszty rekultywacji tych wód.**

Tab. Koszt utraty substancji nawozowych w zależności od kwasowości gleby

KOSZT STRAT W ZALEŻNOŚCI O ZAKWASZENIA GLEBY				
Koszt NPK - na 6 ton pszenicy w przeliczeniu na czysty składnik	669,60 zł	315,36 zł	405,60 zł	1 390,56 zł
KWASOWOŚĆ GLEBY	AZOT	FOSFOR	POTAS	STRATA NAWOZÓW
Bardzo mocno kwaśne - 4,5 pH	468,72 zł	242,83 zł	271,75 zł	992,03 zł
Bardzo kwaśne - 5,0 pH	314,71 zł	208,14 zł	194,69 zł	746,31 zł
Kwaśne - pH 5,5	154,01 zł	163,99 zł	93,29 zł	454,57 zł
Lekko kwaśne - 6,0 pH	73,66 zł	56,76 zł	0,00 zł	273,52 zł
Obojętny - 7,0 pH	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł

Szczegółowe informacje o projekcie zamieszczone są na stronie http://podr.pl/projekt-biobalt/ Informacje o działaniach można uzyskać również w Powiatowych Zespołach Doradztwa Rolniczego, pod numerem tel. 58 326 39 28 oraz pisząc e-mail na adres: zo@podr.pl.

PODR | POMInnO

Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2014-2020

Fundusze Europejskie Program Regionalny | URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO | PODR Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu | Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

broszura

Fundusze Europejskie Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PODR

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

strona internetowa

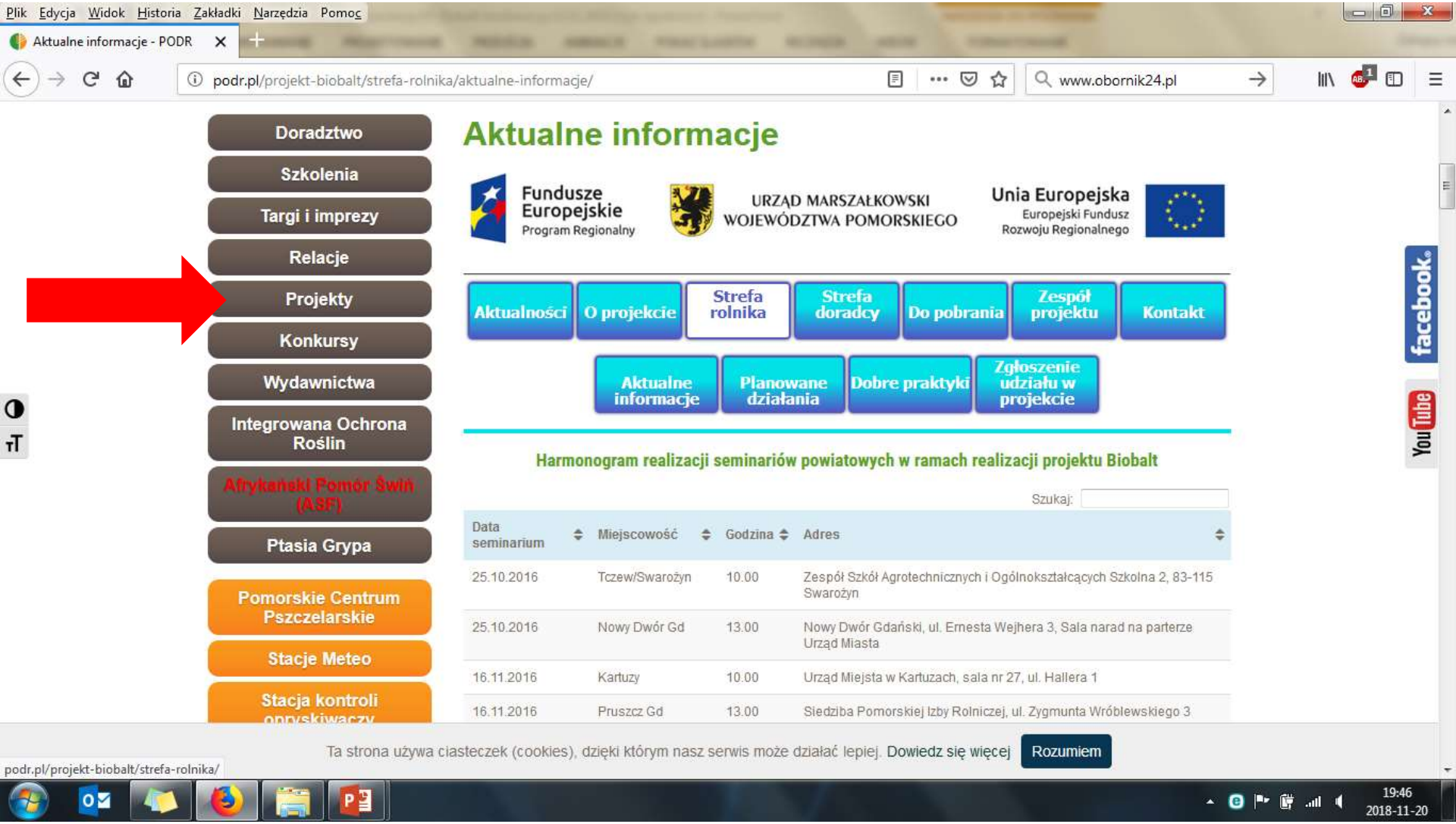

Fundusze Europejskie Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PODR Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

16 seminariów powiatowych

817 uczestników

Kompleksowe przeszkolenie i wyposażenie 45 doradców
w nowoczesne narzędzia służące do analizy ucieczki biogenów N i P,
zarządzania nawozami naturalnymi,
zarządzania obiegiem substancji odżywczych w gospodarstwie

Fundusze Europejskie Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PODR Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Kompleksowe przeszkolenie i wyposażenie 45 doradców w nowoczesne narzędzia służące do analizy ucieczki biogenów N i P, zarządzania nawozami naturalnymi, zarządzania obiegiem substancji odżywczych w gospodarstwie

Lubań, 14.11.2017 r.

Fundusze Europejskie Program Regionalny
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
PODR Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu
Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

80 warsztatów gminnych

przeprowadzonych przez doradców dla 1394 uczestników

80 gospodarstw rolnych

położonych w woj. pomorskim na obszarach chronionych (strefa przybrzeżna, park krajobrazowy, Natura 2000, obszar chronionego krajobrazu) – indywidualne doradztwo dla rolników w zakresie zbilansowania obiegu składników odżywczych w gospodarstwie

80 gospodarstw rolnych

Fundusze Europejskie Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PODR Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

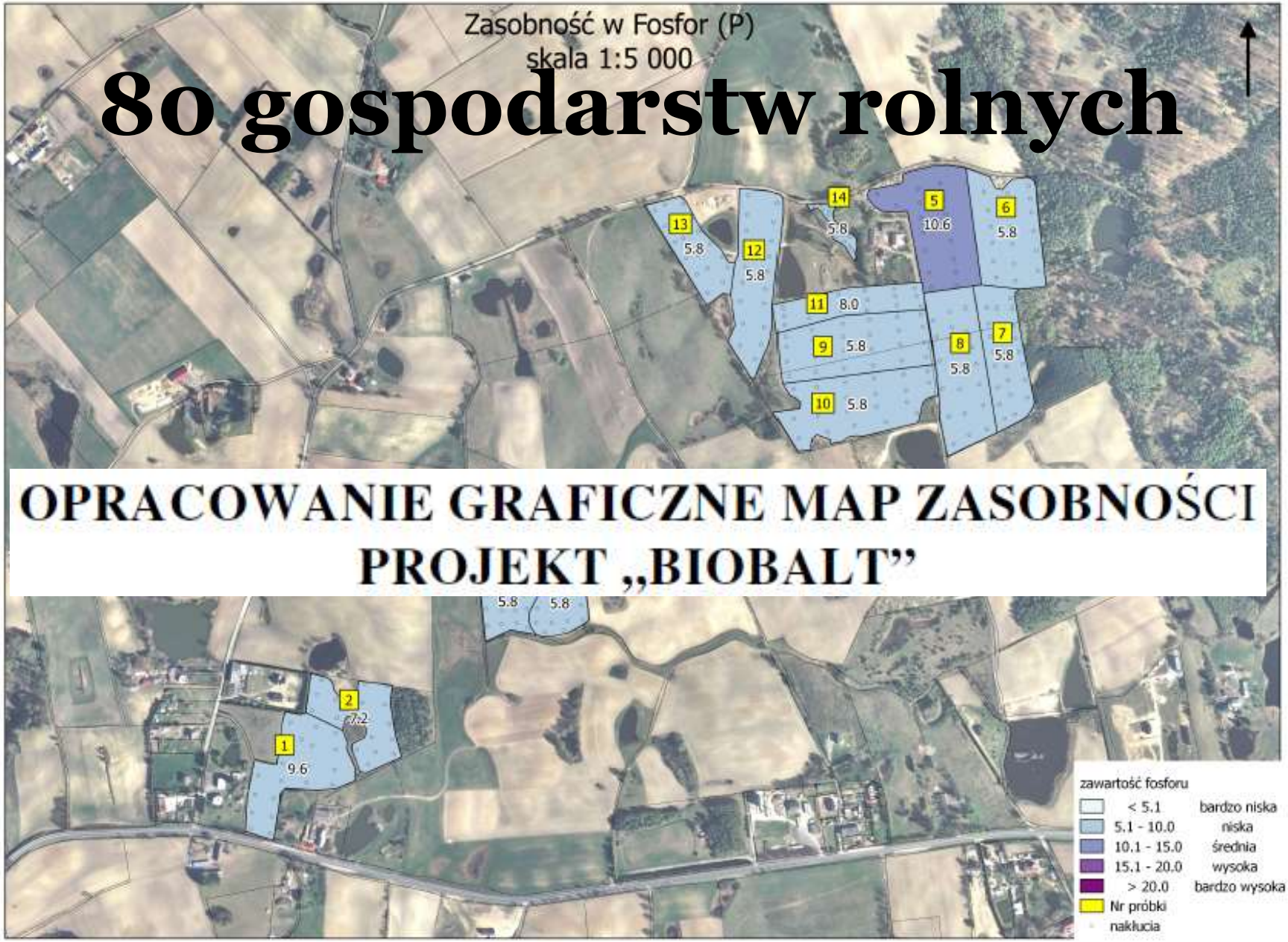

Fundusze Europejskie Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PODR Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Fundusze Europejskie Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PODR Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Fundusze Europejskie Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PODR Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

PLANY NAWOZOWE

WAPNOWANIE

Gospodarstwa wzorcowe

Ilość wapna (w tonach)	1968,4	Ilość gospodarstw	80	Cena wapna (tona)	98,00 zł	Koszt	192 904,08 zł

Fundusze Europejskie Program Regionalny
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
PODR Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu
Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

www.obornik24.pl

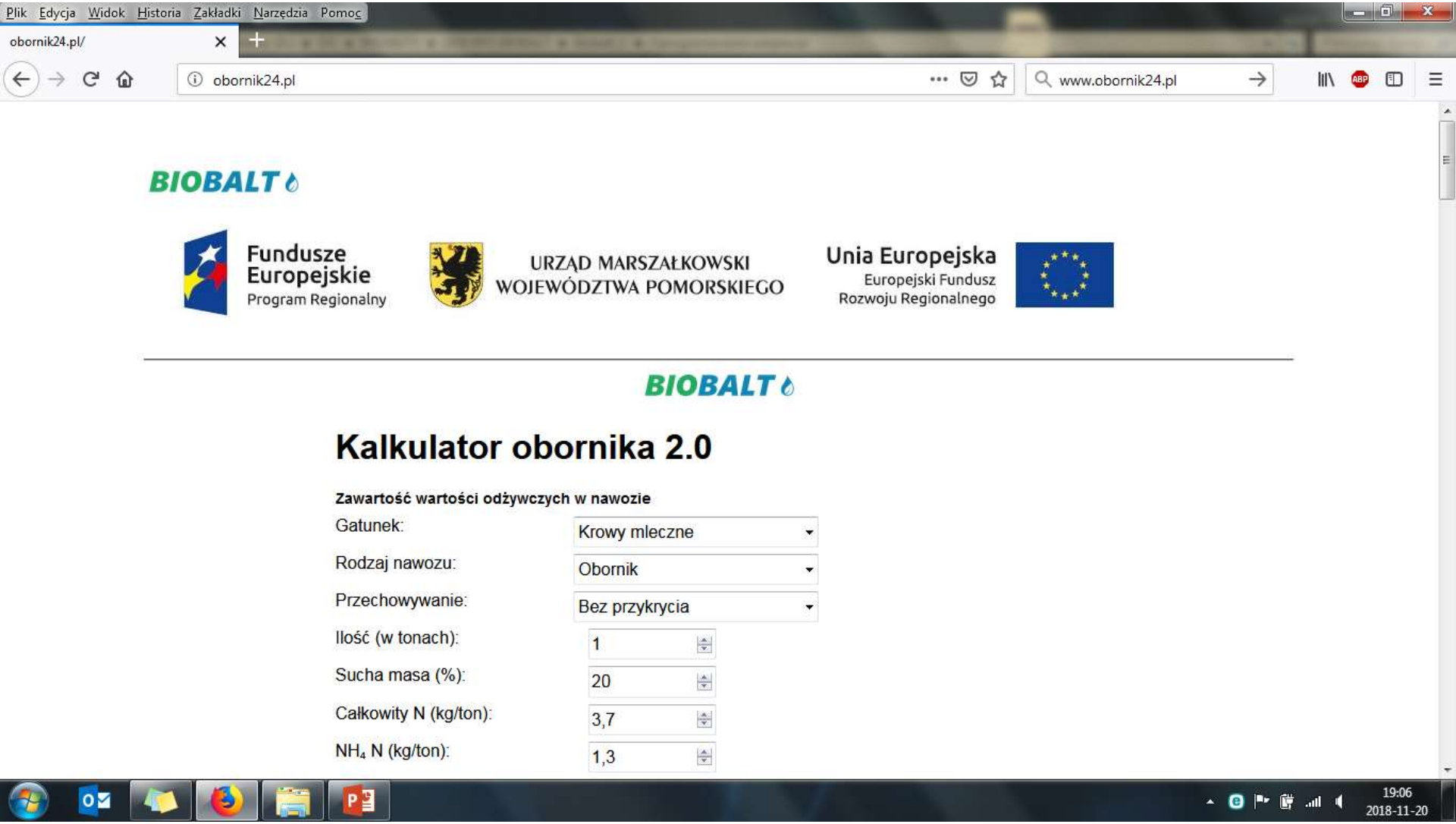

Fundusze Europejskie Program Regionalny
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
PODR
Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

www.obornik24.pl

1	Zboża jare	Wysiew wiosenny zaorany	Rozrzutnik obornika	Adapter pionowy	12	50	0.65	0.00	29.88	😐	Usuń
1	Zboża jare	Późna jesień	Rozrzutnik obornika	Adapter pionowy	4	45	0.58	0.00	29.62	😐	Usuń
1	Buraki/ziemniaki	Późna jesień	Rozrzutnik obornika	Adapter pionowy	12	45	0.58	0.00	29.62	😐	Usuń
1	Zboża ozime	Wczesna jesień	Rozrzutnik obornika	Adapter pionowy	1	40	0.52	0.00	29.36	😐	Usuń
1	Zboża jare	Późna jesień	Rozrzutnik obornika	Adapter pionowy	12	40	0.52	0.00	29.36	😐	Usuń
1	Zboża ozime	Wczesna jesień	Rozrzutnik obornika	Adapter pionowy	4	35	0.46	0.00	29.10	☹	Usuń
1	Trawy/Łąki	Późna jesień	Rozrzutnik obornika	Adapter pionowy	brak	35	0.46	0.05	29.05	☹	Usuń
1	Buraki/ziemniaki	Wysiew wiosenny	Rozrzutnik obornika	Adapter pionowy	1	80	1.04	2.43	29.01	☺	Usuń
1	Zboża ozime	Wczesna jesień	Rozrzutnik obornika	Adapter pionowy	12	30	0.39	0.00	28.84	☹	Usuń
1	Trawy/Łąki	Wczesna jesień	Rozrzutnik obornika	Adapter pionowy	brak	30	0.39	0.19	28.64	☹	Usuń
1	Zboża jare	Wysiew wiosenny	Rozrzutnik obornika	Adapter pionowy	1	70	0.91	2.43	28.49	☺	Usuń

Fundusze Europejskie Program Regionalny
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
PODR
Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

wyjazd studyjny doradców do Szwecji
28 – 30 sierpień 2018

wyjazd studyjny doradców do Szwecji
28 – 30 sierpień 2018

wyjazd studyjny doradców do Szwecji
28 – 30 sierpień 2018

Fundusze Europejskie Program Regionalny
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
PODR Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu
Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

wyjazd studyjny doradców do Szwecji
28 – 30 sierpień 2018

Fundusze Europejskie Program Regionalny
URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
PODR Pomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Lubaniu
Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

Projekt partnerski z partnerami z Regionu Morza Bałtyckiego

Lider projektu:

PODR
POMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W LUBANIU

Partnerzy:

HS KONSULT AB

Hushållnings sällskapet

POMInnO

Fundusze Europejskie Program Regionalny

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

PODR POMORSKI OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W LUBANIU

Unia Europejska Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego